

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 30.11.2016 г.
SWD(2016) 419 final

PART 1/2

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

придружаващ

Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници

{ COM(2016) 767 final }
{ SWD(2016) 416 final }
{ SWD(2016) 417 final }
{ SWD(2016) 418 final }

Обобщена оценка на въздействието

Оценката на въздействието във връзка с предложението за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници

А. Потребност от действия

В какво се изразява проблемът и защо той е проблем на равнището на ЕС?

С Директива 2009/28/ЕО („Директивата за ВЕИ“) се създаде европейска нормативна рамка за насърчаване на използването на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ), включително със задължителни национални цели за 2020 г. за дела на ВЕИ в брутното крайно енергопотребление, поставени на всяка държава членка. През октомври 2014 г. Европейският съвет прие обвързваща цел за 2030 г. на равнището на ЕС за поне 27-процентен дял на ВЕИ в енергопотреблението в ЕС, която следва да се постигне без задължителни национални цели. Съчетанието на дългосрочните ефекти на действащите понастоящем политики с подобрената конкурентоспособност във връзка с техническия прогрес, инициативите относно Схемата за търговия с емисии и секторите извън нея, както и за устройството на електроенергийния пазар, управлението на Енергийния съюз и енергийната ефективност, се очаква да доведат до нарастване на дела на ВЕИ. Но ако отсъстват допълнителни политики на ЕС това нарастване няма да е разходоефективно и достатъчно за постигане на приетата цел за ВЕИ на равнището на ЕС.

Какво следва да бъде постигнато?

В контекста на Стратегията за Енергиен съюз, преразглеждането на Директивата за ВЕИ има четири главни цели: i) да допринесе за ограничаване на увеличението на средната глобална температура до не повече от 2°C, с оглед да се постигне това увеличение да е в рамките на 1,5°, в съответствие с поетите от ЕС ангажименти по поставените от Парижката конференция (COP 21) цели; ii) да постигне по разходоефективен начин целта за поне 27-процентов дял на ВЕИ в ЕС; iii) да подобри енергийната сигурност на икономиката на ЕС, като намали нейната зависимост от внос; iv) да допринесе за превръщането ни в световен лидер в областта на ВЕИ и в глобален център за разработването на модерни и конкурентоспособни технологии за ВЕИ.

Каква е добавената стойност от действия на равнището на ЕС (субсидиарност)?

Поради наличието на специфична неефективност на пазара и съответни препятствия съществува необходимост от политики на равнището на ЕС, за да може да бъде **колективно** постигната от държавите членки целта за поне 27-процентов дял на ВЕИ, съответно по най-разходоефективен и съпроводен с минимални смущения начин. Предприемането на действие на равнището на ЕС ще създаде сигурност сред инвеститорите във връзка с обхващаща целия ЕС регулаторна рамка, ще осигури последователни и разходоефективни реализации в областта ВЕИ в ЕС и ефективно действие на вътрешноевропейския енергиен пазар при същевременно зачитане на потенциала на държавите членки да развиват различни форми на ВЕИ в съответствие с изчисленията от тях енергиен микс.

Б. Решения

Какви са различните варианти за постигане на целите? Има ли сред тях предпочитан вариант? Ако няма такъв, каква е причината?

Разгледани бяха варианти за законодателни и незаконодателни действия за насърчаване на реализациите в областта на ВЕИ. При оценката на въздействието (ОВ) бе направен подробен анализ на всички варианти с подход на постепенно нарастване, като се започне от базовия сценарий (Вариант 0) и се стигне до по-широкообхватни европейски мерки. Предпочитани варианти не бяха избрани, за да се запази политическата свобода на действие на Комисията да може да избира между вариантите в следните пет области:

i) Варианти за увеличаване на дела на ВЕИ в електроенергийния сектор (ВЕИ-Е)

Обща европейска рамка за схемите за подпомагане: 1 използване само на пазарни механизми; 2 изясняване на правилата чрез консултативен инструментариум; 3 задължително насочване към подпомагането на инвестиции.

По-координиран регионален подход: 1 задължителна регионална помощ; 2 задължително частично отваряне на схемите за подпомагане за трансгранично участие.

Насочен към ВЕИ финансов инструмент: 1 финансов инструмент на равнището на ЕС със широкодостъпни критерии за допустимост; 2 финансов инструмент на равнището на ЕС за подпомагане на рискови проекти в областта на ВЕИ.

Опростяване на административни процедури: 1 засилване на разпоредбите за „обслужване на едно гише“, времеви периоди и улеснени процедури за подобряващо заменяне на ВЕИ инсталации; 2 въвеждане на срокове за разрешителните процедури, както и автоматично одобряване и режим на обикновено уведомяване за малките проекти.

ii) Варианти за увеличаване на дела на ВЕИ в сектора на отоплението и охлаждането (ВЕИ-ОВК)

Насочване на ВЕИ към сектора на отоплението и охлаждането: 1 задължение за ВЕИ дял на доставчиците на изкопаеми горива в сектора на отоплението и охлаждането; 2 същото задължение за всички доставчици на горива.

Улесняване на използването на ВЕИ и на отпадна топлина в системите за топлоснабдяване и студоснабдяване: 1 споделяне на най-добри практики; 2 сертификати за енергийни показатели и създаване на достъп до локално отопление и охлаждане; 3 мерки по рамката 2 + за засилени допълнителни права на потребителите.

iii) Варианти за увеличаване на дела на ВЕИ в транспортния сектор (ВЕИ-Т):

Насочване на ВЕИ към транспортния сектор: 1 задължение на равнището на ЕС за включване на дял на възобновяеми горива от нови поколения; 2 задължение на равнището на ЕС за включване на дял на всички консумирани за транспортни цели възобновяеми горива плюс постепенно намаляване на биогоривата, произвеждани от хранителни суровини (подварианти: 2А — частично намаляване на базиращите се на хранителни суровини биогорива до 2030 г. 2В — цялостно спиране на тези биогорива до 2030 г. 2С — по-бързо спиране на базиращия се на хранителни суровини биодизел и изисквания за по-големи намаления на емисиите на парникови газове към 2030 г.); 3 предишните варианти плюс специално задължение на равнището на ЕС за включване на дял на възобновяемите горива в авиацията и морския транспорт. Задължение за намаляване на емисиите на парникови газове (подварианти: 4В общо задължение за намаляване на емисиите на парникови газове във връзка с горивата и електроенергията; 4С задължение за намаляване на емисиите на парникови газове чрез горива от нови поколения и електроенергия; 4D горива от нови поколения, електроенергия и конвенционални горива с по-малки емисии на парникови газове).

iv) Варианти за увеличаване на правата и за информиране на потребителите на ВЕИ:
Осигуряване на права на потребителите да генерират, да използват за собствена консумация и да акумулират електроенергия от ВЕИ: 1 указания на равнището на ЕС относно консумирането и акумулирането на собствена енергия; 2 осигуряване на права на потребителите да генерират, да използват за собствена консумация и да акумулират електроенергия от ВЕИ; 3 дистанционно консумиране на собствена енергия от общини.

Разкриване на информация за произхода на електроенергията от ВЕИ: 1 укрепване на системата за гаранции за произход; 2 мерки по точка 1 + задължително разкриване на гаранциите за произход; 3 мерки по точка 2 + разширяване на обхвата на гаранциите за произход, така че да включва всички енергийни източници за електропроизводство.

Проследяване на възобновяемите горива в областта на отоплението, охлаждането и транспорта: 1 гаранции за произход с разширен обхват, включващ и възобновяеми газови горива; 2 гаранции за произход с разширен обхват, включващ и възобновяеми течни и газови горива; 3 разработване на алтернативна система за проследяване на възобновяемите течни и газови горива.

v) Варианти за осигуряване на постигането на целта за поне 27-процентов дял на ВЕИ в 2030 г.:

национални цели за 2020 г. националните цели за 2020 г. като база или като базова линия.

Крива на нарастване: линейна или нелинейна.

Механизми за предотвратяване на недостиг на амбиция във връзка с постигането на европейската цел за ВЕИ: 1 преглед на амбициозността на националните планове; 2 включване на клауза за преразглеждане, с оглед предлагане на по-късен етап на допълнителни механизми на ЕС за осигуряване на реализации, ако това се окаже необходимо; 3 увеличаване на амбициозността на мерките, обхващащи целия ЕС; 4 въвеждане на обвързващи национални цели.

Предотвратяване и запълване на недостиг на реализациите: 1 преразглеждане на националните планове; 2 включване на клауза за преразглеждане, с оглед предлагане на по-късен етап на допълнителни механизми на ЕС за осигуряване на реализации, ако това се окаже необходимо; 3 увеличаване на амбициозността на мерките, обхващащи целия ЕС; 4 въвеждане на обвързващи национални цели.

Какви са гледищата на различните заинтересовани лица? Кой подкрепя различните варианти?

Проведено бе публично онлайн обсъждане от 18 ноември 2015 г. до 10 февруари 2016 г. То потвърди наличието на широк консенсус сред държавите членки, неправителствени организации и мозъчни тръстове, инвеститори и асоциации, по отношение на необходимостта от стабилна и предсказуема нормативна рамка на ЕС в областта на ВЕИ, а също и на важното значение на определянето на мерки за ВЕИ-Е, ВЕИ-ОВК и ВЕИ-Т, на по-голямото участие на потребителите във вътрешния енергиен пазар, на отстраняването на административни препятствията и на постигането на обвързващата цел за поне 27-процентен дял на ВЕИ. **Всички заинтересовани страни** изразиха общо съгласие за необходимостта от подобряване на развитието на инфраструктурата, особено във връзка с интелигентните мрежи и системите за акумулиране на енергия.

Държавите членки изтъкнаха ангажимента за намаляване на емисиите на парникови газове, както и на необходимостта да се постигне разделяне на тенденциите на емисиите и на икономическия растеж, а също и жизнеспособност на реализациите в областта на ВЕИ. Някои **държави членки** подчертаха ролята на ВЕИ за постигане на енергийна

сигурност и намаляване на зависимостта от внос. **Представителите на отрасъла** изтъкнаха необходимостта от такъв пазар, който да е подходящ за ВЕИ, посредством интегриране на пазарите, засилен режим за дългосрочна закрила на инвестициите, стабилна регулаторна рамка, която да стимулира иновациите, осигуряване на икономическа жизнеспособност и подобряване на конкурентоспособността на равнището на ЕС. **Неправителствените организации** изтъкнаха важното значение на създаването на права на гражданите за увеличаване на децентрализацията, както и увеличаване на правата на местните общности, което стимулира общественото одобрение на бъдещи схеми.

В. Въздействие на предпочетения вариант

Какви са предимствата на предпочетения вариант (ако има такъв; в противен случай — на основните варианти)?

Понастоящем не е възможно да се направи цялостно количествено изразяване на въздействията и поради това не са избрани предпочетени варианти. Горепосочените варианти с номера от 1 до 4 са благоприятни за преодоляване на несигурността на инвеститорите, подобряване на икономическата ефективност, противодействие на неефективността на пазара, актуализиране на съществуващата регулаторна рамка и увеличаване на гражданското одобрение.

Прилагането на основните мерки ще способства за постигане от ЕС на целите за намаляване на емисиите на парникови газове (със съответен принос за необходимото допълнително намаление на емисиите с 5 % в сравнение с прогнозите по референтния сценарий). То може също да допринесе за намаляване на разходите за внос на енергия (кумулятивните ефекти от прилагането на мерките по целите за 2030 г. съответстват на намаление на тези разходи с 221 милиарда евро през периода 2021 — 2030 г.) и ще породи и допълнителни ползи, като например общо намаление на разходите за ограничаване на замърсяването и спестяване на разходи за здравеопазване и щети в размер на 12,3 — 19,5 милиарда евро годишно).

Какви са разходите за предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — за основните варианти)?

Основните разработени варианти могат да доведат до социални, икономически и екологични въздействия на равнището на държавите членки. В случаите, при които това бе възможно, тези въздействия бяха изразени количествено.

Какво е въздействието върху малките и средните предприятия (МСП) и конкурентоспособността?

В оценката на въздействието са предвидени специфични изключения за МСП, за да се гарантира, че мерките на ЕС във връзка с целта за 2030 г. ще подобрят тяхната конкурентоспособност (такива изключения са например опростяването на административни процедури, специални разпоредби относно публичната помощ, по-широки мерки във връзка с потреблението на собствена енергия).

Ще има ли значителни въздействия върху националните бюджети и администрации?

От държавите членки ще се изисква да дадат свой принос в общото усилие за постигане на приетата на равнището на ЕС цел в областта на ВЕИ посредством мерки, които потенциално биха имали въздействие върху националните бюджети и администрации.

Г. Последващи действия

Кога ще бъде следващото преразглеждане на политиката?

Някои от разпоредбите на Директивата за ВЕИ реално приключват в края на декември 2020 г., по-специално по отношение на националните обвързващи цели. Оценката на въздействието е насочена към разглеждане на мерките, които биха могли да се включат в Директивата за ВЕИ за периода след 2020 г. В някои варианти е разгледана необходимостта от включване на клаузи за преразглеждане в преразгледаната Директива за ВЕИ, така че да се гарантира подходящ мониторинг и прилагане на прехода от националните обвързващи цели към целта на ЕС за 2030 г.